מתני' בשנים אוחזין. ומשמעינן דיקא דהיכא דזכי ביה ליהו לחמריהו מני וסיפא משמעינן דהיכא דלא זכי ביה ליהו מנו דלמי נעבי זכי לה לחמרי': **הא**. מתני' דהכא מני: **לחמר תחילה**. אתי לאשמעינן דה"ק דקתמר תחילה קתמר ליה מתחילה הגבהתיה לגורכי ולא לגרכך ונעולם דהמגביה מציאה תורה אור לחבירו קנה חבירו דומיא דמעבי לעניי: **הכי נמי מסתברא**. דזכיתי תחילה משעת הגבהה קתמר מתני': **מדקתני סיפא כו'**. ותי "תחילה" דסיפא לאו משעת הגבהה קתמר אלא מהי זכיתי תחילה קודם שנתחייב לך נתחוונתי לזכות בה: **למימרא**. למיתנא בה "תחילה" בסיפא דהכי לא למר תחילה בפירוש משעת תחילה קתמר דמי מני למימר מהי זוכה בה עכשיו והלא ליכא בינו: **אלא לאו הא קמ"ל**: דרישא דאמר "תחילה" ואידך דנאמר סיפא לגלויי (ה)דרישא: סיפא דאמר תחילה רישא דלא אמר תחילה. **רב נחמן ורב חסדא** דאמרי תרוייהו *המגביה מציאה לחבירו לא קנה חבירו מאי טעמא הוי תופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים **והתופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים לא קנה, איתיביה **רבא** לרב נחמן *מציאת פועל לעצמו במה דברים אמורים בזמן שאמר לו בעל הבית "נכש עמי היום, עדור עמי היום" אבל אמר לו "עשה עמי מלאכה היום מציאתו של בעל הבית הוא" א"ל שאני פועל דידון כיד בעל הבית הוא, *והאמר רב יפועל יכול לחזור בו אפי' בחצי היום? אמר ליה כל כמה דלא הדר ביה כיד בעל הבית הוא, **איתיביה** *טעמא אחרינא הוא דכתיב °כי לי בני ישראל עבדים *עבדי הם ולא עבדים לעבדים אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן *המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו, ואם תאמר משנתינו: "דאמר תנה לי" ולא אמר זכה לי: **מתני'** ראה את המציאה ונפל עליה ובא אחר והחזיק בה, זה שהחזיק בה זכה בה: **גמ'** אמר ריש לקיש משום אבא *כהן ברדלא ארבע אמות של אדם קונות לו בכל מקום [מאי טעמא]? תקינו רבנן דלא (ג)(אתי) לאנצויי, אמר אביי: מותיב ר' חייא בר יוסף פיאה אמר רבא: מותיב ר' יעקב בר אידי ניזקין אמר אביי: מותיב ר' חייא בר יוסף *פיאה נטל מקצת פיאה וזרק על השאר אין לו בה כלום, נפל לו עליה, פרס טליתו עליה, מעבירין אותו היכנה ובן בעומר שבחה ואי אמרת ארבע אמות של אדם קונות לו בכל מקום נקנו ליה ארבע אמות דידיה? הבא במאי עסקינן דלא אמר אקני, ואי תקון רבנן, כי לא אמר, מאי הוי? °כיון דנפל גלי דעתיה דבנפילה ניחא ליה דנקני, בארבע אמות לא ניחא ליה דנקני רב** שחרור עובר משום עבדי הם: **אלא** יוחנן המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו. ותע"ג לרבי יוחנן בפרק הכותב (כתובות דף פה: ושם ד"ה ואמר) ובפ"ק דגיטין (דף יח: ושם ד"ה מתופס) תופס לבע"ח לא קני כיון דזקף ליה שייך מגו דזכי לנפשיה דאין לוה חייב לוום להופס אבל במליהה לזיכוי מגו קנה: **ולא** אמר זכי לי. ות"ק דבפ"ק דגיטין (שם) קתמר ר' יוחנן כל כהאומר תנו לי וזכו ויש"ל דשאני התם דדעת מקנה לותו:

ארבע אמות קונות לו בכל מקום. ות"ק בתלו נערות (כתובות דף נ: ושם ד"ה מן) דתמר גבי גוזב כים בשבת היה מגרר ויוצא פטור דאיסור שבת ואיסור גבינה באין כאחד וקתמר לי דתפקיה לרה"ר איסור שבת איכא ליכא ואמתי הא ארבע אמות קונות לו וי"ל דבגבינה לא תקינו רבנן דקני מלא במליהה דלא ליהי לאלגויי וכגון מעוס עיגולה ולרב שבת דאמר בסמוך למימר הכי לחבילו רשע לא מיקרי [וע"ע תוספות כבא בתרא דף כח: ד"ה מהיקין]:

מעבירין אותו סימנה. [ג] תפי' רשע לא מיקרי ותע"ג דעני המסכך בחרכים וכא מחר למימר הכי לחבילו רשע לא מיקרי ליה רבנן ד' אמות בשדה דעלמא ובסימפא ובצידי רה"ר וכדופה להן דלא ליהו לאינצויי.

רבינו חננאל

מתני' דקתני זכה בה לעצמו המגביהה רבנן היא דאמרי לא קנה מי שליקטה לו אלא יתננה לעני הנמצא ראשון אבל עני לעני דברי הכל זכה בה מי שנתלקטה לו מתני' מני לא רבנן ולא ר' אליעזר. ופרקי' דאמר תחילה פי' קודם שיגביהנה אמר לעצמי אני מגביהה כדי שאזכה בה אני. ודייקינן מדקתני סיפא אם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחילה לא אמר כלום. פי' רישא ופיפא דאמר תחלה קנויות לו מיהו רישא פירש מקודם שיגביהנה אמר כי לעצמי אני מגביהה כדי שאזכה בה אני. ופיפא הגביה סתם ונתנה לו ומוען עכשיו כי אני אמרתי מתחילה כי לעצמי אני מגביהה לא אמר כלום. ואידך תנא סיפא תחילה לגלויי ר' ש א [דלא אמר תחילה] רב נחמן ורב חסדא דאמרי תרוייהו המגביה מציאה לחבירו לא קנה חבירו מאי טעמא הוי תופס לבע' חוב במקום שחב לאחרים דלא קנה. ומותיב רבא לרב נחמן] מציאת פועל לעצמו בד"א בזמן שאמר לו נכש עמי היום. אבל אמר לו עשה עמי מלאכה היום מציאתו לבעל הבית. ופרקי רב נחמן שאני פועל דכי זמן דלא הדר ביה כיר בעית'ב דמי.* והאי ביה רב נחמן דגרסי' בסוף מס' יו"ט איתמר מילא מים ונתן לחבירו [כר] ר' נחמן [אמר] כרגלי מי שנתמלאו לו. ופריש בה רב נחמן סבר המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו. ורב ששת אמר לא קנה חבירו. אמר רב חייא בר אבא א"ר יוחנן המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו והוא דאמר ליה זכה לי. ואם תאמר משנתנו דלא אמר ליה זכה לי אלא

*) דכרי רבינו ז"ל מלו מוכח כאן בסם סרמכין ז"ל שכתב דדבריו כתב דסדר ביה ר"י ס"ם ועי' בתוס' כאן ד"ה ר"י